

ШЕДЕВРИ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Михайло Коцюбинський

П'ЯТИЗЛОТНИК

ШЕДЕВРИ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Михайло Коцюбинський

П'ятизлотник

«Мультимедийное издательство Стрельбицкого»

Коцюбинський М.

П'ятизлотник / М. Коцюбинський — «Мультимедийное издательство Стрельбицкого», — (ШЕДЕВРИ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ)

«П'ятизлотник» Михайла Коцюбинського – соціально-побутове оповідання про родину, яка опинилася в злиднях. Віддати за хліб єдине багатство родини – п'ятизлотник – виявилося надзвичайно складним завданням, і все ж гроші потрапляють туди, де вони допоможуть іншим людям. Найвідомішими творами автора є «Тіні забутих предків», «Intermezzo», «Дорогою ціною», «Цвіт яблуні», «Ялинка», «Хо», В путах шайтана», «На камені», «Під мінаретами» тощо. Михайло Коцюбинський – український письменник-імпресіоніст, майстер психологічної прози.

© Коцюбинський М.
© Мультимедийное издательство
Стрельбицкого

Михайло Коцюбинський

П'ЯТИЗЛОТНИК

Оповідання

Посвята моїй любій матері

Смерклося. Рожевий на заході край неба м'яким блиском осявав морозне повітря; останнє світло помершого дня, продершись крізь шибки до хати, ледве-ледве змагалось з сутіннями, бо в хаті вже таки добре посутеніло.

Хима, сидючи на ослінчику, підкладала солом'яну грубку. Веселе полум'я жваво стрибало по соломі, осявало старе, борознами пооране обличчя Химине, плигало по стіні золотим зайчиком. У хаті було тихо: лиш солома тріщала в грубці та цвіркун цвірінькав під полом.

– Старий!..

Тихо.

– Хомо! – голосніше обізвалась Хима.

– Агов!

З-за грубки почувлась шамотня.

– Я оце сиджу, – почала Хима, – та й думаю, що в нас борошно минулося... Тільки в нас хліба, що на полиці... – І я не про що ж думаю... та що ж ти вдієш, коли не вродило... Доведеться пудити... Візьми в жида пуд та й поклади карбованця з сороківкою... А де ті гроші?..

Хима тихенько зітхнула. І знов стало тихо в хаті. Старі, хоч нарізно, та все про одно думали: свій хліб минувся, а купити ні за що...

«Починається!.. – думав Хома. – Оце він саме починається, той час, коли не стає хліба, нема й заробітків, час журби та горя, коли чоловік хотів би, як муха, зслизнути на зиму, щоб якось перетривати лиху годину».

Щороку сутужно Хомі, щороку не стає свого хліба, а сього року таки зовсім погано... І не дивниця, бо сього року недорід. Поля, звісно, обмаль: шнур під озимину, шнур під ярину, а шнур – толока, в кожній руці по шнурові. Ще як вродить, то потягне хліба до весни, а сього року жито вродило обрідне, ярину град вибив... Змолотив Хома жито, перемеряв та й зажурився, аж сумно йому стало та страшно: жита усього було десять мірок... Коли б же хоч тих десять мірок змолоти – усе було б хліба на який там час, а то й на насіння треба лишити, треба і в гамазі повернути, що винен... І так уже з тим хлібом поводитися обережно, так стерегтися, щоб і крихіточка не загинула марно, а не стало... От лежить на полиці останній буханець хліба, а в діжі, де була мука, лиш пилочок біліє насподі, може, змете баба на галушки...

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.